

**Discapacitat Intel·lectual i Trastorns del
Desenvolupament**

Codi: 102539
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OT	4	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Olga Pont Nesta

Correu electrònic: Olga.Pont@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Les proves avaluatives es faran en català, però si l'alumne/a necessita la traducció a l'espanyol ho ha de demanar per escrit al coordinador de l'assignatura com a molt tard la setmana 4 del semestre en curs.

Prerequisits

No hi ha prerequisits obligatoris per a cursar aquesta assignatura.

Objectius

Al finalitzar l'assignatura l'estudiantat serà capaç de:

- Conèixer el fenotip cognitiu-conductual de les patologies estudiades
- Ser sensible per entendre l'afectació global dels pacients que presenten les patologies estudiades i la influència que pot tenir en el seu entorn i en el seu desenvolupament.

Competències

- Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
- Aplicar tècniques per a recollir i elaborar informació sobre el funcionament dels individus, grups o organitzacions en el seu context.
- Criticar els efectes de la pròpia pràctica sobre les persones, tenint en compte la complexitat de la diversitat humana.
- Elaborar i redactar informes tècnics sobre els resultats de l'avaluació, la recerca o els serveis sol·licitats.
- Formular hipòtesis sobre les demandes i les necessitats de les persones destinatàries.
- Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
- Reconèixer el codi deontològic i actuar de manera ètica.

- Reconèixer la diversitat del comportament humà i la naturalesa de les seves diferències, tant en la normalitat com en l'anormalitat i la patologia.
- Valorar, contrastar i prendre decisions sobre l'elecció dels mètodes i dels instruments de mesura adequats en cada situació o context d'avaluació.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els resultats per elaborar els objectius d'intervenció.
2. Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
3. Aplicar tècniques d'avaluació adequades per a cada tipus de problema i nivell de complexitat.
4. Criticar els efectes de la pròpia pràctica sobre les persones, tenint en compte la complexitat de la diversitat humana.
5. Diferenciar els diversos mètodes i instruments i la utilitat que tenen.
6. Distingir els criteris de qualitat dels instruments en funció dels contextos.
7. Elaborar els resultats d'una manera operativa.
8. Formular diagnòstics dels trastorns psicològics presentats en casos clínics pràctics.
9. Indicar i dur a terme el diagnòstic diferencial.
10. Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
11. Organitzar la informació rellevant del cas.
12. Reconèixer el codi deontològic i actuar de manera ètica.
13. Reconèixer i analitzar les manifestacions psicopatològiques de cada trastorn, els símptomes associats i les tendències epidemiològiques.
14. Seleccionar el lèxic apropiat segons la persona destinatària.

Continguts

BLOC A: Concepte de discapacitat intel·lectual (DI) i Circuit d'atenció a les persones amb discapacitat intel·lectual i trastorn del desenvolupament.

En aquest bloc es tractarà breument l'evolució històrica del concepte de discapacitat intel·lectual i el concepte que actualment s'utilitza de discapacitat intel·lectual. També veurem els serveis que disposem per l'atenció de les persones amb DI i trastorn del desenvolupament. És un bloc breu per a situar els conceptes bàsics de l'assignatura.

BLOC B: Síndromes que provoquen discapacitat intel·lectual.

S'estudiaran els principals quadres que provoquen DI, analitzant-ne l'etiologia i profunditzant en la simptomatologia i fenotips diferencials tant a nivell físic com conductual. És el bloc més ampli de l'assignatura.

BLOC C: Salut mental i discapacitat intel·lectual

Es tractaran els trastorns psicopatològics més freqüents en DI i la simptomatologia amb què es presenten. També s'estudiaran els sistemes classificatoris i les principals eines d'avaluació.

BLOC D: Els trastorns de l'adquisició del llenguatge

Es tractaran els trastorns de l'adquisició del llenguatge i la parla, la simptomatologia clínica i el seu diagnòstic diferencial.

BLOC E: Paràlisi cerebral

S'estudiarà la paràlisi cerebral i els seus trastorns associats.

Metodologia

ACTIVITATS DIRIGIDES

- CLASSES TEÒRIQUES MAGISTRALS amb suport multimedia Mida grup 1/1
- SEMINARIS en petits grups

ACTIVITATS AUTÒNOMES

- Lectures relacionades amb els continguts de l'assignatura.
- Actualització de coneixements i cerques.
- Anàlisi de cassos pràctics

NOTA: La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries. L'equip docent detallarà a través de l'aula moodle o el mitjà de comunicació habitual el format presencial o virtual/on-line de les diferents activitats dirigides i d'avaluació, tenint en compte les indicacions de la facultat en funció del que permeti la situació sanitària.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	24	0,96	5, 8, 13
Pràctiques i seminaris en grup petit	12	0,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12
Tipus: Autònomes			
Lectura i ampliació de coneixements sobre l'assignatura	80	3,2	5, 13
Ressolució de casos pràctics	30	1,2	1, 3, 7, 8, 11, 14

Avaluació

Constarà com a no-avaluable l'alumne que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes inferior a 4 punts (40%) .

L'avaluació de l'assignatura és continuada.

Les evidències d'aprenentatge son totes elles presencials excepte l'Ev3 que consistirà en un lliurament de casos pràctics.

Constarà com a suspès l'alumne que hagi presentat evidències amb un pes de 40% o més (avaluable) i la seva puntuació mitjana ponderada sigui inferior a 5.

Se supera l'assignatura si s'obté un 5 o més en la suma ponderada de les tres evidències.

Proves de recuperació: hi pot optar l'alumnat que al llarg de l'avaluació continuada hagi realitzat evidències amb un pes igual o major a 2/3 de la qualificació total (és a dir, que hagi fet almenys els dos exàmens) i hagi obtingut una nota inferior a 5 punts i major o igual a 3 punts (no pot servir per millorar la nota si s'ha superat per avaluació continuada).

La recuperació consistirà en fer el primer i/o segon parcial en prova presencial i escrita.

En cas de superar l'evidència recuperada, es considerarà una nota de 5 punts i amb les notes originals de les restants evidències no recuperades es procedirà a recalculer la nota total.

No es preveu que l'alumnat de 2^a o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Ev1:1r Examen parcial (Primer període avaluatiu)	40%	2	0,08	2, 9, 10, 11, 13
Ev2: 2n exàmen parcial (Segon període avaluatiu)	40%	2	0,08	2, 9, 11, 13
Ev3: Lliurament casos pràctics (setmana 13-15)	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 14

Bibliografia

AAID (Asociación Americana de Discapacidades Intelectuales y del desarrollo) (2011) Discapacidad Intelectual. Psicología Alianza Editorial

AAVV(2006) *Síndrome X fràgil: Libro de consulta para familias y profesionales*. Centro Español de Documentación sobre Discapacidad.

BRUN,C y ARTIGAS J. (2005) *Síndrome de Angelman: del gen a la conducta*. Ed Nau Llibres Valencia. Colección Logopedia e Intervención. Serie: Patologías.

GARCÍA-ALBA,J., ESTEVA-CASTILLO,S. I VIÑAS-JORNET,M. (2018) *Neuropsicología de la discapacidad intelectual de origen genético*.Editorial Síntesis

HAGERMAN,R.J i HAGERMAN,P . (2002) *Fragile X syndrome. Diagnosis, Treatment and Research*. The Johns Hopkins University Press. Baltimore.

O'BRIEN,G. & YULE,W. (1995) *Behavioural Phenotypes*. MacKeith Press. Cambridge University Press.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Es proporcionaran articles pels diferents temes.

ENLLAÇOS WEB

<http://www.ssbp.co.uk> - SSBP: Society for the Study of Behavioural Phenotypes, pàgina d'aquesta agrupació de professionals dedicats a l'estudi dels fenotips conductuals

<http://www.ssbp.co.uk/files/syndromes.htm> - Aquí hi trobareu una fitxa amb la informació rellevant de cada síndrome.

<http://www.fcsd.org> Fundació catalana síndrome de Down

<http://www.dincat.cat> Pàgina amb informacions, documents i convocatòries d'activitats sobre retard mental.

<http://www.rett.es> A la secció "Nuestro@ hij@ Rett" -Que es el S. de Rett, hi trobareu un Manual en PDF de la síndrome en castellà molt complet.

<http://www.findresources.co.uk> Pàgina molt completa sobre trastorns neurogenètics

<http://www.downcantabria.com/articulos.htm> Recull d'articles específics sobre la SDown.